

УДК 634.9

Проф. З.Й. Дячун, канд. техн. наук – УкрДЛТУ

МОРФОСТРУКТУРА КАРКАСУ СТИЛЬЦЯ СТОЛЯРНОГО

Подано визначення виробу – стілець столярний. Проведено дослідження морфоструктури формотворення каркасів стільця. Проаналізовано і опрацьовано класифікацію можливих дванадцяти конструкційних схем, що формують зовнішній силует виробів.

Prof. Z.Yo. Dyachun – USUFWT

Morphostructure framework of chair a joiner's

The product was defined as joiner's chair. Morphostructure of a chair carcass forming has been investigated. The classification of twelve structural schemes that form an external silhouette of products has been analyzed and worked out.

Спільна і послідовна творча діяльність дизайнера і конструктора сприяють досконалості техноформи предмета. Морфоструктура предмета (від грец. *μορφή* – вигляд, форма і лат. *structura*) – його просторова будова, матеріальний образ предмета, що сформований відповідно до його функціонального призначення. Стілець, як прадавній виріб, з сидінням і спинкою служить опорою для людського тіла при сидінні однієї особи. Сілець у процесі експлуатації піддається статичному і динамічному навантаженню і його конструктивна схема повинна бути стійкою і міцною і водночас легкою.

Сьогодні для виготовлення стільців застосовуються найрізноманітніші матеріали, їх модифікації і комбінування – суцільна зрошена і переклеєна, гнута і гнутоклеєна деревина, метал і пластмаси, набивні матеріали і тканини.

Особливе місце серед застосовуваних матеріалів при проектуванні стільців займає натуральний, екологічно чистий конструктивний матеріал – суцільна деревина. Такі властивості деревини як колір, блиск, текстура, теплові і механічні властивості акумулюють у собі той спектр вимог, який повністю втілюється у стільці столярному. Стілець, як виріб для сидіння, знаходиться в тісному контакті з людським тілом протягом всієї її активної життєдіяльності.

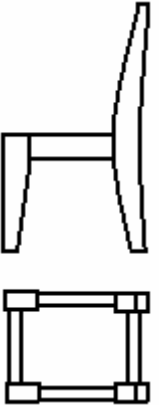
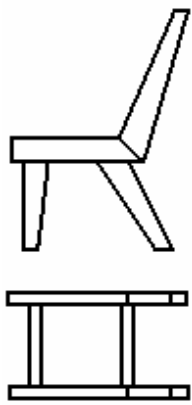
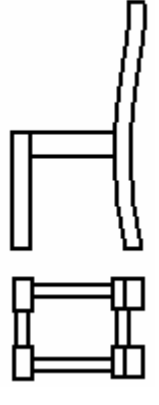
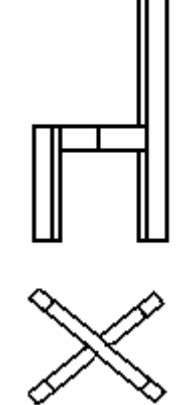
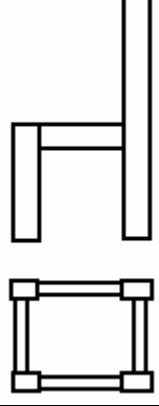
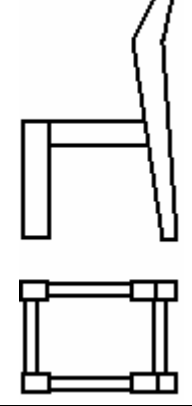
Стілець столярний – виріб, що виготовляється з суцільної деревини методом механічного оброблення, деталі якого з'єднуються між собою типовими столярними в'язками на клею, або за допомогою спеціальної кріпильної фурнітури. Поверхні стільця столярного можуть бути декоровані різними способами (профілювання, різьба, інтарсія і інкрустація тощо), що дає змогу дизайнеру створити високоестетичні вироби, у зв'язку з чим вони займають достойне місце у створенні імпазантного інтер'єру в стилі ретро.

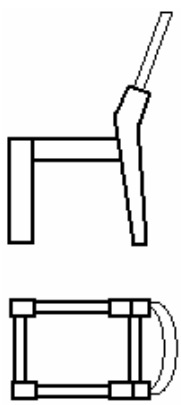
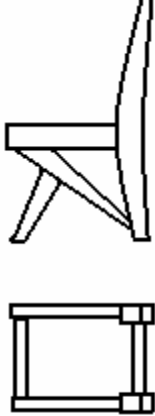
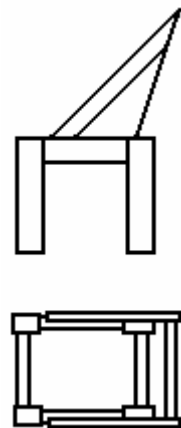
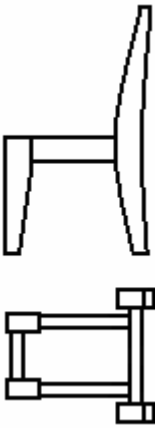
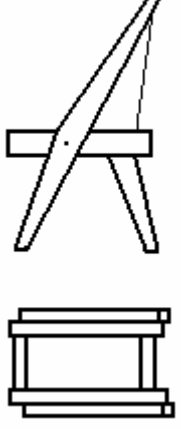
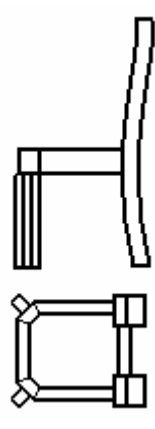
Автором проведені дослідження по конструктивній схемі каркасів столярного стільця як вітчизняної, так і зарубіжної практики проектування столярних стільців. Основними силовими елементами стільця є його царговий пояс, на який припадає основне навантаження при сидінні і спинка, які разом формують візуальний силует виробу, естетичні особливості зовнішнього виду. У табл. наведено можливі схеми формування каркасів стільця.

Найбільш поширеними є каркаси 1÷4 – традиційна схема формування каркасів. Virізняються своєю особливістю каркаси 6 і 7, які наближені до

традиційної форми, але задня ніжка має ломаний силует. Менш розповсюдженим є каркас 5, коли два бічних вузли з'єднані під кутом. Особливу форму має стілець-табурет 8, спинка якого формується на бокових царгах. Заслужовує уваги стілець 9, в якого накладний на царговий пояс брусок є одночасно передньою ніжкою і бруском спинки, задня ніжка підсадна. У стільця 10 передня опора сидіння складається з двох брусків, що ускладнює конструкцію, але така схема також має право на існування. Цікавим є конструктивне рішення цангового пояса стільця 11, коли поперечні царги кріпляться до задньої царги (може бути протилежне рішення), такі стільці можливо складати один на одного в пакет.

Табл. Класифікація каркасів столярного стільця

№ за.п	Ін-декс	Схема каркасу	Основні ознаки схеми	№ за.п.	Ін-декс	Схема каркасу	Основні ознаки схеми
1	2	3	4	1	2	3	4
1	С-1		Задня ніжка, випи- ляна з масивної деревини або гнута. – крайка до фасаду	4	С-4		Бокові вузли "сидіння- спинка" – з брусків з масиву, зібрані під кутом. Задні ніжки підсадні.
2	С-2		Задня ніжка гнута з масивної дере- вини. – широка пласть до фасаду.	5	С-5		Бокові вузли з масивної де- ревини, зібрані під кутом "в півдерева".
3	С-3		Задня ніжка пря- молінійна з масив- ної деревини.	6	С-6		Боковий ву- зол з масив- ної деревини з ломаною задньою ніж- кою в горіш- ній частині.

1	2	3	4	1	2	3	4
7	C-7		Боковий вузол з масивної деревини з ломаною задньою ніжкою і вкороченою в горішній частині.	10	C-9		Передня ніжка являє собою опорний вузол, що складається з двох брусків.
8	C-8		Стілець-табурет з двох боковин з брусків з масивної деревини. Бруски спинки закріплені до бокових царг під кутом.	11	C-11		Передній вузол завужений і бокові царги кріпляться до задньої. Такі стільці складаються по вертикалі.
9	C-9		Передня "ніжка-спинка" з масивної деревини кріпиться під кутом, задня ніжка підсадна.	12	C-12		Передній вузол складається з трьох брусків, передня ніжка закріплена під кутом.

Особливістю каркасу 12 є кріплення передніх ніжок під кутом, що видозмінює каркас стільця з переду. Стільці на трьох ніжках не розглядаються.

Наведені в таблиці всі каркаси стільців можуть мати різні конструктивні елементи, які підвищують міцність каркасу, або слугують чисто композиційними засобами, які дають змогу розширити морфологічну серію – ряд художньо-декоративних засобів. До елементів, що підвищують міцність стільця, належать скріплювачі царгового пояса і міжніжки, які ставляться від однієї до чотирьох і більше, можуть ставитись і парами. До композиційних засобів належать:

- царга передня і задня звичайні, розширені, фігурна, криволінійна, розміщається під сидінням, або нижче;
- царга бокова горизонтальна або нахилена в бік спинки, звичайна, трапецієвидна, фігурна, криволінійна – підсилені між ніжкою горішньою, долішньою, або з середником між ними;

- спинка солярна, пройма якої заповнюється горизонтальними, вертикальними, або змішаного розміщення брусками. Також пройма спинки може мати суцільне чи часткове заповнення м'якими елементами;
- форма сидіння і спинки на фанерній або гнотоклеєній основі, рамкова або коробчата – прямокутних, трапецієвидних або овальних конфігурацій.

Література

1. Прудников П.Г. и др. Конструкции современной бытовой мебели. Справочник. – К.: Техніка, 1985. – 181 с.
2. David Linley. Extraordinary Furniture. Published in 1996 by Harry N. Abrams, Incorporated, New York, A Times Mirror Company.
3. 1000 chairs. Charlotte & Peter Fiell. – Köln, 2000. – 768 p.

УДК 336.717.3: 330.142.22

Здобувач Г. М. Колісник – Львівський НУ
ім. Івана Франка

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД, ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДТРИМКИ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЙОГО АСПЕКТИ В УКРАЇНІ

Проаналізовано способи, методи втручання держави для сприяння розвитку та підтримки малого підприємництва в Україні з огляду на досвід європейських країн. Проаналізовано систему методів державної та недержавної підтримки розвитку малого підприємництва в зарубіжних країнах, які містять у собі такі елементи: фінансово-кредитну підтримку, організаційну, інформаційну. Розглянуто механізми реалізації цілей політики ефективної державної підтримки малого підприємництва в індустріальних країнах та їх адаптації в Україні.

Competitor G.N. Kolisnyk – Lviv National University after Ivan Franko

Foreign experience of a way of increase of an economic efficiency of support of small business and it aspects in Ukraine

In clause the methods of influence of the state for assistance of development and support of small business in Ukraine with a sight on experience of the European countries will be analyzed. The system of methods of state and not state support of development of small business in other countries which is analyzed consist of the following elements: financial – credit, organizational, information support. Also are analyzed mechanisms of realization of the purposes of policy of effective state support of small business in the industrial countries and their adaptation in Ukraine.

У зарубіжних країнах нагромаджений великий досвід державної підтримки малого підприємництва (МП) на загальнонаціональному, регіональному та муніципальному рівнях. У провідних індустріальних країнах держава підтримує сімейний, молодіжний, жіночий комп'ютерний бізнес тощо. Система державної підтримки розвитку підприємництва містить у собі такі елементи: фінансово-кредитна підтримка; організаційна, інформаційна та консультативна підтримка; допомога суб'єктам підприємницької діяльності в пошуку споживачів і адаптуванні на ринку збуту продукції.

Питання підтримки МП є досить актуальним, адже саме цій проблемі належить ряд публікацій. Однак, маловивченим є питання зарубіжного досвіду та його адаптації в Україні. Ці проблеми значною мірою зумовлені відсутніс-